

תדרוך

בטלוויזיה

★ הנדרף (יום ד', 8.20 ארצות הברית) — סיפורו של אדם הנדרף כל חייו על ידי פחד שאינו יכול להסביר את פשרו. עם רוברט מיצ'ם.

תל-אביב

★ והיה אם... (נת, אנגליה) — תלמידי פנימיה מתמרדים נגד המוסד בו הם לומדים, כסמל למרד הנעורים נגד המימסד בכלל. סרט סרקסטי מבויים ומושחך בכישרון.

★ זורסמוק (אסתר, ארצות הברית) — סרט תעודתי על פסטיבל ה"פופ", המדגיש את המניעים הפוליטיים שדחפו את הזמרים ואת הקהל בפסטיבל זה. חובבי פיזמונים וסוציולוגים יהנו מאד. של ג'ורג' ס. סקוט.

ירושלים

★ הארורים (חן, איטליה) — עליית הנאצים בגרמניה, כפי שהיא משתקפת בקורות משפחת תעשיינים גדולה. בימוי וצילום מרשימים.

חיפה

★ ההודאה (אורה, צרפת) — משפטי-הראווה של סלאנסקי, כפי שתוארו, על-ידי אחד שהתנסה בהם על בשרו, אר' תור לונדון, שר ציכי לשעבר. מישחק (איב מונטאן) ובימוי (קוסטא גבראס) משכנעים.

בקרוב

תודה לאל

ולצנזורה

אם יש מי שחשב שתפקידה של הצנזורה הישראלית הוא להגן על האזרח הקטן והמיסכן מפני הפצצות המין והאלימות שממטרים עליו הגויים, ולשמור על טוהר נשמתו, הרי טעות גדולה בידו.

הצנזורה שובת. לפני 13 שנה עשה במאי אמריקאי, שהיה או עדיין צעיר, ב"שם ססאנלי קובריק, סרט המבוסס על סיפור מאת האמפרי קוב; נתיבי התהילה. הספר של קוב, שתאר פרשיה אמיתית ש"קרתה בצרפת במלחמת-העולם הראשונה, הציג את הצבא הצרפתי באור לא סימפטי במיוחד.

כאשר סיים קובריק את הסרט וניסה להציג אותו בצרפת, הוא נתקל שם, כמובן, בחומת הצנזורה (דהגול עצמו היה קצין במלחמת-העולם הראשונה, ואף פעם לא אהב שיטילו דופי בטוהר הסריקולור ומשרתיו הנאמנים). ומאחר וצרפת של אז תם הימים היתה "ידידתנו הגדולה והאמיתית", והרומן עימה היה בשיאו, החליט סה הצנזורה הישראלית כי "מה שטוב לצרפתים טוב גם לנו", ואם נאסר הסרט שם — מדוע יציגו אותו כאן? הרי איננו רוצים להעליב, חס וחלילה, את יקירת-נפשנו.

העובדה שהסרט מתרחש במלחמת-העולם הראשונה, העובדה שהוא מבוסס על סיפור אמיתי ולא על השמצה שרירותית, או העובדה שבעייה כלל אנושית עומדת ב"מרכוז ולא בעיית יוקרתה של צרפת, כל אלה היו עובדות בטלות במוסד שבו ה"הגיון נמצא בשכיחה מתמדת. כמו שאמר פעם מישהו: "דמוקרטיה, זה טוב אבל לא צריך להגזים".

הכלה הזכה. מה פתאום נזכרים עכ"ש בנתיבי תהילה של קובריק?

קודם כל, הבמאי הצעיר והמבטיח דאן הפך בינתיים לאחת הדמויות הבולטות של הקולנוע האמריקאי, לאחר סרטים כמו דוקטור סטריינגליב ואודיסאה בחלל.

שנית, הרומן עם צרפת נגמר ברוגז, ה"כלה שלחה מיברק שלא תוכל להגיע ל"חתונה והפנתה את העורף, והיום מותר כבר להטיל דופי בשלמותם ובכנות כוונותיהם של הצרפתים. בעצם, ישנו אולי מי שחושב שזה אפילו רצוי. המסקנה, נתיבי תהילה אושר סוף כל סוף להצגה.

העיתונות רצתה בדם. על אף גילוי ואף על פי שהוא מצולם בשחור-לבן על מסך רגיל, יש בו רק כוכב אחד שהוא מפורסם היום, קירק דאגלס, והו עדיין סרט שחובה לראותו. לא רק משום שהוא עשיר היטב, אלא משום שהוא מע

נוהפכת מין נוסח לורנס

נשים אוהבות (סטודיו, תל-אביב, אנגליה) — הוא סרט-יוקרה, שיוכה בוודאי לכל השב"חים האפשריים ובמידה מסוימת של צדק. הוא מבוסס על ספרו הייצוגי ביותר של ד.ה. לורנס, האנגלי שהיה מנביאי מהפכת-המין במאה זו. הוא עשוי בטעם רב, מצולם היטב, מבויים בקפדנות ומשוחק בכשרון רב.

הסיפור עליו התבסס לורנס, כדי להוכיח עד כמה כבולים בני-דורו בשלשלות של דעות קדומות, תסביכים ומעצורים, בגלל חינוך והתנהגות מינית לקוייה, מפגיש שתי אחיות עם שני גברים, ומתאר את היחסים ביניהם. מצד אחד, יחסים גריאים ונורמליים בין אחת מן האחיות למורה לטבע, מצד שני — יחסים מעוותים ומוזרים בין האחיות השנייה ל"ורש מכרות-פחם. יחסים לא-טבעיים, בשל היותה פריג'ידיט.

ואם לא די בכך, הקשר בין שני הגברים מראה כי לורנס עצמו ראה בידודו מסוג זה דבר נעלה יותר מיחסי-המין השיגרתיים, דבר הניצב על גבול ההומור-סקסואליות (ואולי אפילו עובר אותו). בכל אופן, הטענה של הסופר היא כי אין בעולם יחסי-מין פסולים. פסולים הם רק הנסיונות להחניק את הנטי-יות הטבעיות של האדם כסוג זה או אחר של יחסים. אלא שכל זה נכתב בימי מלחמת-העולם הראשונה, ומאז, כידוע, הומצאה הגוללה, וההומוסקסואלים צוע-

ג'קסון וריד: פריג'ידיט וירש עשיר

דים בגאון בניריוק ועורכים המגנות-מחאה, וכל אותם המהפכות שלורנס ניסה לחולל עומדות להפוך למוצגים היסטוריים. לכן, למרות שאלן בייטס, אוליבר ריד, גלנה ג'קסון וג'וני לינדן משחקים היטב, וסצנות מסוי-ימות (כמו הבלט המואלטר, או בעיקר המאבק בין שני הגברים העירומים) אין הסרט מסעיר במיוחד.

הורט וכריסטי: איפה ג'ורג'?

נוכחותה של ג'ולי כריסטי על הבד מעוררת אהדה ב"טבעיות ובספונטניות הרבה שבכל התנהגותה. ג'ון הורט כאחיה המופרע של הנערה המאוהבת, יוצר דמות מעניינת. אבל לא די בשני שחקנים מוכשרים אלה כדי להעניק לסרט את העניין החסר בו.

נוחפשים את המטמון

היכן אתה, ג'ורג'י? (גור-דון, תל-אביב, אנגליה) — אם הדרך לניהיטום רצופה בכוונות טובות, רצופה הדרך לסרטים ברעיונות טובים.

למשל, כמו ב"היכן אתה, ג'ורג'י?" סרט בו מתאהבת נערה בבחור שלא ראתה מימיה, רק מתוך הסיפורים שהיא שומעת אודותיו מפי אביה, מלינור שאינו מפסיק להתחנן, אחיה המופרע, הפוחד לצאת את כותלי חדרו, או גיטתה החדשה, הכלה החדשה של האב.

הנערה, שבאה במיוחד מרומא לנ"בה כדי לפגוש את אותו ג'ורג'י, המטמון הנעלם, יוצאת לחפש אותו בחוצות העיר, נתקלת במבוך של עובדות וסיפורים, שאין לה כל אפשרות לאמת או לסתור אותם. לבסוף היא נותרת, כמובן, עם אשליית בלתי-ברורות, אותן היא מנסה לממש בצורה מקורית משלה, שאין טעם גלוחה כדי לא ליטול את העוקץ (שלא כליכך עוקץ) של הסרט.

רעיון מעניין, שאפשר לפתח לסרט יוצא-דופן. זה בדיוק מה שהבמאי פיטר ווד לא עשה. הוא הלך לאיבוד יחד עם הסיפור, בין המוני הפרטים האמיתיים והמזוי-יפים על ג'ורג'י, ולאחר רבע השעה הראשונה מתחיל הסרט לחזור על עצמו, לספק עודף של קפיצות ורעיונות, ולהשרות על הצופה בלבול שאין בעצם שום דבר מאחוריו

סליחה, טעות במיספר

42:6 (אוריון, תל-אביב, יש-ראל) — מי שהחליט לקרוא לסרט הביוגרפי על חיי דויד בן-גוריון בשם "42:6", לפי פרק מ"ב פסוק ו' בספר ישעיהו, לקח על עצמו סיכון גדול, משום שכל מבקר שיראה את הסרט, ימצא בוודאי לנכון להשתמש בהגדרה קולעת ותנ"כית לא פחות: קוהלת, פרק א' פסוק ב': "הבל הבלים, אמר קוהלת הבל הבלים הכל הבל".

והגדרה קולעת מזו קשה למצוא. כי הסרט על דויד בן-גוריון עוסק אולי בדברים רבים, אבל בוודאי לא בדויד בן-גוריון. אמנם דמותו מוזכרת בהתחלה, אבל אחר-כך היא מיטשטשת בין שאר הפרטים על הישוב העברי. אפילו יריביו הגדולים ביותר צריכים להודות כי דמותו מרשימה, חשובה ורבי-גונית הרבה יותר מכפי שהיא נראית בסרט. ואם להזכיר את כל אותם הפרטים בחייו הנעדרים מ"42:6", הרי שקצר כאן המקום לכך, ואין ספק שהיו מספיקים לסרט נוסף באורך מלא.

לעומת זאת, אם מתיימר הסרט לתאר את תולדות הישוב העברי בארץ, הרי שהדמויות והמאורעות החסרים בו היו ממלאים בקלות רבה ספר היסטוריה עבי-כרס. שלא לדבר על שהתמיסה, לפיה רואים רק ערבים אכזריים ויהודים מיסכנים (הסצינה הארוכה והמפורטת ביותר בסרט היא קרב לטרון האומלל) עלולה לבלבל צופים מסויימים: כיצד זכו יהודים אלה בארץ, אם כל מה שהם יודעים זה ליהרג, ואין להם מושג כיצד להחזיר מכה?

העליה השניה: הערבים רעים מאד

השילוב בין הקטעים התעודיים (שמאבדים את תעו-דתיותם לאחר שנמרחו בצבעים פסיכדליים) והקטעים העלילתיים המבויימים, אינו מסייע במאומה להעמקת הנושא ולהרחבת יריעתו, ובסך הכל קשה לדעת מי אשם בכל הפרשה: התסריטאי, שבחר את החומר לסרט, המי-פיקים שעמדו על בחירת קטעים אלה, או הבמאי, שלא השכיל לתת להם צביון מעניין. נראה שכולם חייבים בדין.